

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 114

гр. Враца, 01.03.2023 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА в публично заседание на първи март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Ана Б. Ангелова-Методиева

при участието на секретаря Христина Т. Цекова
в присъствието на прокурора Н. В. Л.
като разглежда докладваното от Ана Б. Ангелова-Методиева Частно
наказателно дело № 20231400200140 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.437, ал.2 НПК.

Образувано е въз основа на молба с вх. №1199/16.02.2023г. по описа на Окръжен съд – Враца, подадена от осъдения Н. Г. П., с ЕГН *****, изтърпяващ наказание "лишаване от свобода" в Затвора - Враца, чрез защитника му адв. Й. Н. от САК, с която отправя искане за УПО от неизтърпения остатък от наложеното му наказание. В молбата се навеждат доводи, че молителят е придобил право на УПО. Към молбата са приложени писмени доказателства – становище от Началника на Затвора - Враца, доклад за оценка на риска от рецидив и вреди по чл. 155 ЗИНЗС, план на присъдата и личното затворническо досие на осъдения.

В съдебно заседание, осъденият Н. П. участва лично, доведен от органите на ОЗ "Охрана" - Враца, като поддържа молбата и прави искане да бъде освободен условно предсрочно от изтърпяване на остатъка от наложеното му наказание. Същият смята, че се е поправил и в Затвора и иска да се грижи за своето семейство.

Адв. Й. Н. от АК София, договорен защитник на осъденото лице, поддържа молбата му за условно-предсрочно освобождаване и моли същата да бъде уважена. В съдебно заседание същата представи характеристични данни-2 бр. за осъденото лице; експертно решение №0810 от 058/17.09.2009г. от "МБАЛ - Етрополе"ЕООД гр. Етрополе за И. П., баба на осъдения П.;

експертно решение №90159 от 18/08.03.2022г. от "Многопрофилна болница за активно лечение проф.д-р А. Г. - Етрополе"ЕООД гр. Етрополе за Г. П., баща на осъдения П.; трудов договор №1432/13.12.2021г. на И. З., която съжителства с осъденото лице; удостоверение за раждане №***** на Г. Н. П., родена на ***; удостоверение за раждане №*** на П. Н. П., родена на ***; служебна бележка от управителя на фирма "Септем груп" ЕООД, че в случай на уважено УПО, би приел на работа П..

Същата изиска събиране на доп.доказателства от Затвора – Враца.

В съдебно заседание, адв. Н. излага доводи, че оспорва твърденията на затворническата администрация, че плана на присъдата не е изпълнен в цялост, и приложената справка не отговаря на поставените въпроси какво конкретно е било провеждано като мероприятия с него, и съответно какво предстои да бъде извършено, за да твърдят те, че плана на присъдата би могъл да бъде изпълнен. По делото се съдържат доказателства за това, че подзащитния ми работи по време на изтърпяване на наказанието ЛС, т.е. този остатък ще бъде още по-малък. Реално предстоят му в МЛС ще бъде пократък от една година, отколкото е залегнал в плана за изпълнение на присъдата. Излага съображения, че от представените от нея доказателства за това, че подзащитният ѝ е семейно ангажиран, има две малолетни деца, за които следва да полага грижи, като жената, с която живее на семейни начала и имат две деца упражнява трудова дейност, за да осигурява доходи за семейството, но за същата е изключително трудно едновременно да работи и да полага грижи за децата, т.е. има нужда от неговата подкрепа и помощ. Отделно от това отново и във връзка с заявеното от нея за поправяне на осъдения П. е и неговото желание, а и изразената готовност от страна на фирма, от която представи доказателства в пр.с.з., че ще го ангажира на работа, в случай на УПО на осъденото лице. Адв. Н. сочи още, че доверителят ѝ има желание както да бъде близо до семейството си и да полага грижи за него, така и да упражнява трудова дейност, за да може да спомага за издръжката на живот на това семейство. Отделно от това, от представените документи - експертни решения на ТЕЛК, се установява според защитника, че бащата и бабата на осъдения са в усложнено здравословно състояние, живеят заедно в едно домакинство и в случай, моли съда да даде шанс на П. да бъде със семейството си и да им помага.

Представителят на Затвора – Враца, ст.юрисконсулт Г. Х. изразява становище за неоснователност на молбата с доводи, че формално отговаря на критериите заложи в нормата на чл.70, ал.1, т.1 НК, а именно изтърпял е не по – малко от $\frac{1}{2}$ от наложеното му наказание "лишаване от свобода". Изтъква, че осъдения демонстрира добро поведение, но на свобода води живот несъвместим с добрите нрави и общочовешки ценности. Високият риск от вреди за обществото обуславя криминалното минало, а многократните осъждания показват, че П. проявява престъпна упоритост, самонадеяност и склонност към импулсивни действия. Договорените дейности в плана на присъдата не са изпълнени в пълен обем. Заложено е участие в корекционни програми: "Толерантност в Затвора", "Толерантност в живота", или "Овластяване на гнева". Награден е веднъж. Представителят на затвора, сочи, че П. се счита за наказван, съгласно заповед № 85 от 28.06.22г. Не е приложена прогресивната система по време на изтърпяване на наложеното наказание, смяна на режим. Не са налице убедителни доказателства за неговото поправяне и превъзпитание, поради което индивидуалната работа с него трябва да продължи по повод в посока създаване на безопасни умения за шофиране, повишаване степента на отговорност за поведението си и формиране на гъвкав модел на мислене, водещ до намаляване вероятността в извършване на подобно престъпление.

Участващият в съдебното производство прокурор от ОП Враца дава становище за неоснователност на молбата и прави искане за оставянето ѝ без уважение. Изтъква, че макар и осъдения да изтърпял повече от $\frac{1}{2}$ от наложеното му наказание, същия не е дал достатъчно доказателства за своето поправяне, съобразявайки се със становището на затворническата администрация, която има най-сериозно наблюдение над поведението на лишения от свобода. Поддържа, че съгласно най-актуалната справка представена в днешното съдебно заседание, спрямо осъденото лице е налице дисциплинарно наказание. Със заповед № 85 от 28.06.22г. той е наказан за това, че П. е упражнил насилие спрямо друг лишен от свобода. Смята, че л.св. е склонен към такива действия и че не може такъв човек да претендира за УПО.

Съдебният състав прие като писмени доказателства приложените по делото доказателства: становище от Началника на Затвора - Враца, доклад за

оценка на риска от рецидив и вреди по чл. 155 ЗИНЗС, план на присъдата, личното затворническо досие на осъдения, справка за остатъка от наложеното на П. наказание към 01.03.2023г., справка за дейностите и мероприятията, които са били предприети спрямо осъдения при престоя му в Затвора – Враца, характеристични данни-2 бр. за осъденото лице; експертно решение №0810 от 058/17.09.2009г. от "МБАЛ - Етрополе"ЕООД гр. Етрополе за И. П., баба на осъдения П.; експертно решение №90159 от 18/08.03.2022г. от "Многопрофилна болница за активно лечение проф.д-р А. Г. - Етрополе"ЕООД гр. Етрополе за Г. П., баща на осъдения П.; трудов договор №1432/13.12.2021г. на И. З., която съжителства с осъденото лице; удостоверение за раждане №***** на Г. Н. П., родена на ***; удостоверение за раждане №*** на П. Н. П., родена на ***; служебна бележка от управителя на фирма "Септем груп" ЕООД, че в случай на уважено УПО, би приел на работа П..

Окръжният съд, след като изслуша страните в процеса и провери представените по делото писмени доказателства, намира молбата за процесуално допустима, но неоснователна по следните съображения:

С присъда №15/13.07.2020г. по НОХД 318/2018г. по описа на Районен съд – Ботевград на осъдения П., за престъпление по чл.269, ал.1 НК му е наложено наказание "лишаване от свобода" за срок от 2/две/ години; за престъпление по чл.216, ал.1 НК му е наложено наказание "лишаване от свобода" за срок от 1/една/ година, като на основание чл. 23, ал.1 НК на П. е определено едно общо най – тежко наказание "лишаване от свобода" за срок от 2/две години/, което на основание чл.57, ал.1, т.2, б."б" НК от ЗИНЗС да бъде изтърпяно при първоначален "строг" режим. По реда на чл.25, ал.1, вр. с чл.23, ал.1 НК, на П. е определено едно общо наказание "лишаване от свобода" измежду наложените му по НОХД №318/2018г. по описа на РС Ботевград и наказанията по НОХД №94/2018г. по описа на РС Ботевград и по НОХД №367/2019г. по описа на РС Ботевград, а именно 2/две/ години "лишаване от свобода", което да бъде изтърпяно при "общ" режим на основание чл.57, ал.1, т.2, б."б" НК.

Осъденият е започнал да търпи така определеното му наказание от 03.05.2022г., и до момента фактически е изтърпял 9 месеца и 28 дни. От предварителен арест 9 месеца, от работа му се зачитат 1 месец и 25 дни или

общо изтърпяно до момента наказание е в размер на 1 година, 8 месеца и 23 дни.

Остатъкът към настоящия момент е 3 месеца и 7 дни.

При тези данни е видно, че осъдения фактически е изтърпял повече от 1/2 от определеното му наказание, каквото е изискването на разпоредбата на чл. 70, ал. 1, т. 1 НК.

Приложените към делото доклад за оценка на риска от рецидив и вреди и индивидуален план за изпълнение на присъдата на осъдения сочат, че първоначалната оценка на риска от рецидив е била в средни стойности - 50 точки. Като зони с дефицитни стойности са маркирани "Отношение към правонарушението": не приема отговорността за деянието и не разбира мотивите за криминалното си поведение. Не приема присъдата за справедлива. Не разпознава факторите, които са допринесли за извършване деянието. Не зачита и не признава правата на другите; "Междучелностни проблеми": агресивно поведение, утвърден модел на извършване на престъпните деяния; "Умения за мислене": не разпознава проблемите си, което води до липса на способност за тяхното разрешаване; не осъзнава последствията от собствените действия; липса на целеполагане.

В условията на контролирана среда рискът от вреди е отчетен като нисък за служителите и останалите лишени от свобода. Рискът от суицид и самоувреждане е също с ниски стойности. Рискът от вреди за обществото е с високи стойности и се обуславя от характера на извършеното престъпление и криминалното минало на осъденото лице.

В изготвения план на присъдата като цели са заложени подобряване на уменията за общуване и избягване на междучелностни проблеми, изграждане на умения за правилно разпознаване на проблемите, както и формиране на способности за адекватното им разрешаване.

При направената ревизия на риска от рецидив и вреди числената стойност се запазва в средните нива - 48 точки. Проблемните зони се запазват същите - отношение към правонарушението, междучелностни проблеми и умения за мислене.

От доклада по чл. 155 ЗИНЗС и личното досие на осъдения е видно, че по време на престоя в затвора П. е бил дисциплинарно наказван "Писмено

предупреждение" със Заповед №85/28.06.2022г. за физическа саморазправа с друг лишен от свобода. За наложеното му дисциплинарно наказание не е реабилитиран по смисъла на чл. 109, ал. 1 и ал. 2 от ЗИНЗС, затова и същото трябва да се вземе предвид от съда при преценката за наличието на доказателства за поправянето на осъденото лице.

В доклада са отчетени и постигнатите с осъдения положителни резултати. В резултат на корекционната работа с л.св. П. е отчетена промяна в дефицитните зони "управление на финансите и доходите" - има добри умения за разпределяне на бюджета, няма дългове и затруднения; "начин на живот и обкръжение" - избягва конфликтните ситуации в групата. Награден с "Писмена похвала" със Заповед № 3857/ 21.12.2022г.

Отразено е в доклада, че за периода от 16.09.2022г. до 28.09.2022 г. л.св. П. е преминал през специализирана групова работа "Формиране на умения за безопасно шофиране у осъдени лица по чл. 343б от НК". Полагал е и труд по чл. 80 ЗИНЗС. Отзивите за работата му са добри. Постигнал е сравнително добро ниво на самоконтрол. Но социалния доклад е посочено, че л.св. П. все още не е променил модела и стереотипа си на мислене и поведение. Поставените цели и договорените дейности в плана на присъдата не са изпълнени в пълен обем, поради което корекционната работа с лишения от свобода трябва да продължи в посока постигане на положителна промяна в нагласите и формиране на изцяло критично отношение към досегашното криминално поведение.

Крайната оценка на затворническата администрация е, че лишеният от свобода П. все още не е дал категорични доказателства за промяна на нагласите си за водене на законосъобразен начин на живот и не отговаря на изискванията за условно предсрочно освобождаване. Заложено е участие на л.св. в корекционни програми "Толерантност в затвора, толерантност в живота" и/или "Овластяване на гнева". Подавал е молба за включване в програма "Овластяване на гнева", но поради голям брой кандидати не е включен в програмата. След това, видно от представената в съдебно заседание на 01.03.2023г. справка от Затвора – Враца, същият не е подавал други молби за включване в корекционни програми и курсове.

Приложените и анализирани по-горе писмени доказателства дават основание на съда за извод, че към настоящия момент с поведението си

осъденият Н. П. не е дал достатъчно убедителни доказателства за своето реално поправяне и превъзпитание, съгласно чл. 439а НПК. Стойностите на риска от рецидив при него-48 точки, макар и понижени в сравнение с първоначалните -50, остават в средни граници. Не са изпълнени основни цели, заложи в плана на присъдата, а две от основните дефицитни зони при осъдения – отношение към правонарушението и умения за мислене, трябва да бъдат обект на продължителна корекционна работа, тъй като не осъзнава нуждата от трайна позитивна промяна в поведението си и не е самокритичен към извършеното.

Вярно е, че по време на престоя си в затвора той е взел участие в трудови и спортни дейности. Тези позитивни резултати обаче не са стабилизиранни. Извън тях липсват други доказателства, от които да бъдат изведени еднозначни изводи за трайното му поправяне. Напротив, от данните по делото е видно, че през последната година от престоя си в затвора лишеният от свобода е бил дисциплинарно наказан със Заповед №85/28.06.2022 г. и му е наложено наказание "Писмено предупреждение". Очевидно е, че той все още е затруднен да спазва правила, и то в условията на контролирана среда, не осъзнава наличните си проблеми, не полага достатъчно усилия за преодоляване на създадения порочен модел на поведение и продължава да притежава степен на обществена опасност от повторяемост на престъпната му дейност. Всичко това илюстрира, че престоят му в затвора не е довел до безспорен поправителен и превъзпитателен ефект. Налице е необходимост от продължаване на корекционното въздействие спрямо осъденото лице в насока снижаване на риска от рецидив и вреди за обществото, постигане в пълна степен на набелязаните цели в плана за изпълнение на присъдата и преодоляване на установените дефицитни зони.

При това положение съдът приема, че е налице само едната от двете законови предпоставки за условно предсрочно освобождаване по реда на чл. 70 НК, а именно лишеният от свобода е изтърпял фактически повече от 1/2 от наложеното му наказание. Не е налице обаче втората предпоставка, тъй като с поведението си все още не е дал достатъчно доказателства да се приеме, че напълно се е поправил. Изложеното е основание да бъде постановен отказ на молбата му за условно предсрочно освобождаване от неизтърпяната част от наложеното му наказание.

Констатираните частични положителни промени по отношение трудовите навици на осъдения, съдът намира, че все още не са налице достатъчно доказателства за поправянето на осъдения. Доброто поведение в затвора, участието в трудови и образователни мероприятия и липсата на нарушения на реда трябва да е правило при изпълнение на наказанието, а не изключение, водещо задължително до наградата предсрочно освобождаване. Награждаването на П. при упражняваната трудова дейност е безспорна индикация за начало на положителна промяна у осъдения и отразява адекватната реакция на затворническата администрация и положителната оценка от нея на поведението му. Доброто му поведение обаче трябва да свидетелства за съзнателно поправяне на затворника, а не да цели привидно изпълнение на критериите за УПО.

Така констатираните положителни промени в личността на л. св. според съда все още не са достатъчно основание за неговото условно-предсрочно освобождаване поради няколко причини.

В случая са налице източници на информация за поведението на осъденото лице, от които е видно, че не се е поправил напълно. Приложените мерки за корекция не са дали нужните резултати за ефективна промяна на мисленето и действията му в контролирана среда. Корекционната работа с него не е осъществена в максимална степен, поради което и следва да бъдат положени допълнителни усилия за постигането на максимално снижаване на риска от бъдещо противоправно поведение. Явно е, че за осъдения институтът на условно предсрочно освобождаване бива разглеждан само като една потенциална възможност за преждевременно напускане границите на местата за лишаване от свобода.

В тази насока и като се вземе предвид, че инспекторите, които осъществяват социалната дейност и възпитателната работа в местата за лишаване от свобода имат най-пряко наблюдение върху осъдените лица, съдът не намира основание да не възприеме мотивираното становище на затворническата администрация, че процесът на поправяне при лишения от свобода П. не е завършен към момента.

За пълнота на настоящото изложение, следва да бъде добавено, че семейното положение на осъденото лице, обстоятелството, че съпругата му е принудена сама да се грижи за двете им малолетни деца, и баща му и баба му,

които са със здравословни проблеми и че се нуждаят от грижите на П., не са сред обстоятелствата, които законодателят е предвидил като такива, които могат да бъдат взети предвид от съда, за да бъде постановено УПО. Едно от децата е било родено, а другото явно е било на път към периода на извършване на деянието, за което П. е осъден и изтърпява наложеното му наказание "лишаване от свобода" и въпреки това те очевидно не са изиграли своята роля да възпрат осъденото лице да извършва общественоопасни деяния.

При горните съображения и на основание чл. 440 НПК, вр. чл. 70, ал. 1 НК, Врачанският окръжен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ молбата на осъдения Н. Г. П., роден на *** в гр.Ботевград, понастоящем в Затвора - Враца, българин, български гражданин, осъждан, ЕГН *****, да бъде освободен условно предсрочно от изтърпяване на неизтърпяната част от наказанието "лишаване от свобода", с остатък 3/три/ месеца и 7/седем/дни.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО подлежи на обжалване пред САС в 7-дневен срок от днес.

Препис от определението след влизане в сила да се изпрати на Затвора гр. Враца.

Съдия при Окръжен съд – Враца: _____